ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 10ης Μαΐου 2001 *

Στην υπόθεση C-444/99,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τις M. Wolfcarius και S. Dragone, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Ιταλικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τον U. Leanza, επικουρούμενο από τον O. Fiumara, avvocato dello Stato, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, διατηρώντας σε ισχύ ένα καθεστώς αδειών και ποσοστώσεων για τις συνδυασμένες μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών και παρότι μετέτρεψε τις ειδικές άδειες σε γενικές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 92/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 368, σ. 38), και κυρίως από το άρθρο 2,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Wathelet, πρόεδρο τμήματος, P. Jann (εισηγητή) και L. Sevón, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 22ας Φεβρουαρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 22 Νοεμβρίου 1999, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων άσκησε, δυνάμει του άρθρου 226 ΕΚ, προσφυγή με την οποία ζητεί να αναγνωριστεί ότι η Ιταλική Δημοκρατία, διατηρώντας σε ισχύ ένα καθεστώς αδειών και ποσοστώσεων για τις συνδυασμένες μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών και παρότι μετέτρεψε τις ειδικές άδειες σε γενικές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από την οδηγία 92/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 368, σ. 38), και κυρίως από το άρθρο 2.

Η οδηγία

2 Η οδηγία, που εφαρμόζεται σε ορισμένες δραστηριότητες συνδυασμένων μεταφορών, ορισμός των οποίων δίνεται στο άρθρο 1, σκοπεί, σύμφωνα με την πέμπτη αιτιολογική της σκέψη, να προωθήσει μια πιο εκτεταμένη προσφυγή στις συνδυασμένες μεταφορές καταργώντας τόσο τους ποσοτικούς περιορισμούς όσο και τα διοικητικής φύσεως εμπόδια που υφίστανται ακόμη στον τομέα των οδικών μεταφορών.

3 Σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας:

«Κάθε κράτος μέλος πρέπει, το αργότερο πριν από την 1η Ιουλίου 1993, να απελευθερώσει από κάθε καθεστώς ποσοστώσεως ή αδειών τις συνδυασμένες μεταφορές που αναφέρονται στο άρθρο 1.»

Η εθνική ρύθμιση

4 Η υπουργική απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 1992 (*GURI* αριθ. 50, της 29ης Φεβρουαρίου 1992, σ. 17) κατάργησε τους περιορισμούς σχετικά με τις ειδικές άδειες που απαιτούνταν για τη μεταφορά εμπορευμάτων για λογαριασμό τρίτου, οι οποίες ίσχυαν έως τότε στην Ιταλία, μετατρέποντάς τες σε γενικές άδειες χωρίς υποχρεώσεις ή περιορισμούς.

5 Η υπουργική απόφαση της 27ης Ιουνίου 1992 (*GURI* αριθ. 163, της 13ης Ιουλίου 1992, σ. 12) ρυθμίζει τη διαδικασία χορηγήσεως αυτών των γενικών αδειών. Το άρθρο 1 της αποφάσεως ορίζει ότι ο αριθμός των αδειών που χορηγούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων για λογαριασμό τρίτου δεν μπορεί κατ' έτος να υπερβαίνει το τριπλάσιο των αδειών για τη μεταφορά εμπορευμάτων για λογαριασμό τρίτου που δόθηκαν το προηγούμενο έτος. Το άρθρο 4, δεύτερο εδάφιο, της ίδιας αποφάσεως προβλέπει ότι, εντός κάθε κατηγορίας, οι αιτήσεις χορηγήσεως αδείας κατατάσσονται με βάση ένα κριτήριο προτιμήσεως που λαμβάνει ως βάση τον αριθμό των αδειών που κατέχουν ήδη οι επιχειρήσεις.

6 Το νομοθετικό διάταγμα αριθ. 85, της 14ης Μαρτίου 1998 (*GURI* αριθ. 83, της 9ης Απριλίου 1998, σ. 42), εκδοθέν με βάση την εξουσιοδότηση του νόμου 454/97, της 23ης Δεκεμβρίου 1997, σχετικά με την αναδιαμόρφωση της οδικής μεταφοράς και την ανάπτυξη της συνδυασμένης μεταφοράς (*GURI* αριθ. 303, της 31ης Δεκεμβρίου 1997, σ. 4), προβλέπει ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2001, σε όλες τις εγγραφείσες στο μητρώο οδικών μεταφορέων επιχειρήσεις θα επιτραπεί να ασκούν τη δραστηριότητα

του οδικού μεταφορέα για λογαριασμό τρίτου. Το εν λόγω διάταγμα προβλέπει, κατά τη μεταβατική περίοδο, μια αύξηση της δυνατότητας μεταφοράς, η οποία μπορεί να φθάσει έως το διπλάσιο του όγκου μεταφορών που είχε επιτραπεί στο παρελθόν.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία

7 Θεωρώντας ότι η οδηγία δεν μεταφέρθηκε πλήρως στο ιταλικό δίκαιο εντός της ταχθείσας προθεσμίας, η Επιτροπή κίνησε τη διαδικασία λόγω παραβάσεως. Αφού, με έγγραφο οχλήσεως, ζήτησε από την Ιταλική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της, η Επιτροπή τής απηύθυνε, στις 24 Ιουλίου 1998, αιτιολογημένη γνώμη με την οποία κάλεσε το εν λόγω κράτος μέλος να λάβει τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς αυτήν εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή της. Επειδή η Ιταλική Δημοκρατία δεν απάντησε στη γνώμη αυτή, η Επιτροπή άσκησε την παρούσα προσφυγή.

Επί της ουσίας

8 Με την προσφυγή της η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι με τα μέτρα που ελήφθησαν για τη μεταφορά της οδηγίας στην ιταλική έννομη τάξη δεν επιτεύχθηκε ο επιδιωκόμενος από την οδηγία σκοπός. Αν και η εν λόγω οδηγία έχει ως στόχο να εισαγάγει, στον τομέα των συνδυασμένων μεταφορών, ένα καθεστώς απαλλαγμένο από άδειες και περιορισμούς, παρ' όλ' αυτά, οι ιταλικές αρχές διατήρησαν στον τομέα αυτόν ένα καθεστώς αδειών και ποσοστώσεων, το οποίο ίσχυσε μετά την 1η Ιουλίου 1993, ημερομηνία λήξεως της ταχθείσας για τη μεταφορά της οδηγίας προθεσμίας.

9 Η Ιταλική Κυβέρνηση παραδέχεται ότι το καθεστώς των γενικών αδειών που τέθηκε σε ισχύ με τις υπουργικές αποφάσεις της 27ης Φεβρουαρίου και της 27ης Ιουνίου 1992 είναι αντίθετο με την οδηγία. Εντούτοις, ισχυρίζεται ότι το νομοθετικό διάταγμα

αριθ. 85 εισήγαγε, από την 1η Ιανουαρίου 2001, ένα σύστημα σύμφωνο με την οδηγία. Όπως ισχυρίζεται η εν λόγω κυβέρνηση, η βραχεία ενδιάμεση περίοδος για την προοδευτική καθιέρωση της διαδικασίας ελευθερώσεως, η οποία ήταν αναγκαίο να προβλεφθεί, δεν είχε καμιά δυσμενή συνέπεια για τους επιχειρηματίες.

10 Συναφώς αρκεί να υπενθυμιστεί ότι η οδηγία ουδόλως προβλέπει την ευχέρεια των κρατών μελών να καθιερώσουν μια μεταβατική περίοδο για την προοδευτική θέση σε ισχύ της διαδικασίας ελευθερώσεως στον τομέα των οδικών μεταφορών.

11 Επομένως, για τους λόγους που εκθέτει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 5 των προτάσεών του όσον αφορά την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να διαπιστωθεί η ύπαρξη της παραβάσεως, η προσφυγή πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη.

12 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Ιταλική Δημοκρατία, διατηρώντας σε ισχύ ένα καθεστώς αδειών και ποσοστώσεων για τις συνδυασμένες μεταφορές μεταξύ κρατών μελών και παρότι μετέτρεψε τις ειδικές άδειες σε γενικές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 της οδηγίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

13 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της Ιταλικής Δημοκρατίας, αυτή δε ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Η Ιταλική Δημοκρατία, διατηρώντας σε ισχύ ένα καθεστώς αδειών και ποσοστώσεων για τις συνδυασμένες μεταφορές μεταξύ κρατών μελών και παρότι μετέτρεψε τις ειδικές άδειες σε γενικές, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 της οδηγίας 92/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για ορισμένες συνδυασμένες εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ των κρατών μελών.**

2) **Καταδικάζει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.**

Wathelet Jann Sevón

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Μαΐου 2001.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πρώτου τμήματος

M. Wathelet